EID

ЕКОСИСТЕМА ІНКЛЮЗИВНОГО РОЗВИТКУ

Глобально інтегрована архітектура людиноцентричного, інноваційно орієнтованого розвитку

БАЗОВА КОНЦЕПЦІЯ ТА ПРОГРАМНА АРХІТЕКТУРА

Публічне видання v1.1 | вересень 2026

Попит → Проєкти → Капітал → Бізнес → Інновації → Навички → Вимірюваний розвиток

Василь (Vasyl / Vassily) Бузуєв

Ініціатор та архітектор Програми • Trustware Consulting s.r.o.

www.trustware.sk

Примітка до видання

Цей документ є першим публічним базовим виданням концепції Екосистеми інклюзивного розвитку (EID). Він консолідує кілька років програмного проєктування, спеціалізованих концептуальних документів, ідей пілотів і внесків партнерів в єдине канонічне джерело, призначене для публічного ознайомлення, професійного обговорення, інституційної експертизи та подальшої реєстрації прав інтелектуальної власності.

EID є авторською програмною архітектурою та сімейством взаємопов'язаних проєктів упровадження. На дату цього видання EID не є окремою міжнародною організацією, органом публічної влади чи багатосторонньою інституцією. Будь-яке впровадження урядами, організаціями розвитку, інвесторами, компаніями, університетами чи суб'єктами громадянського суспільства

потребує окремих угод, законних механізмів врядування та визначеної відповідальності за конкретні проєкти.

Trustware Consulting s.r.o. виступає ініціюючою організацією програмної інтеграції та підтримки впровадження під час підготовки цього видання і переговорів із партнерами. Окремі компонентні ініціативи та активи партнерів можуть мати окреме авторство, права інтелектуальної власності або інституційних спонсорів; включення до архітектури EID не передає цих прав.

Це видання представляє програмну архітектуру, а не твердження про те, що кожне положення вже науково валідоване, політично схвалене чи комерційно доведене. Конструкція прямо спирається на пілоти, незалежну експертизу, докази, метрики та подальший перегляд.

Автор

Василь (Vasyl / Vassily) Бузуєв

Видання

Публічне видання v1.1 — вересень 2026

Підготовлено та опубліковано

Trustware Consulting s.r.o. | www.trustware.sk

Авторське право

© Василь Бузуєв, 2026. Усі права захищено з урахуванням прав на окремі матеріали третіх сторін або партнерів, що мають власне авторство.

Розкриття використання ШІ

Документ розроблено та редакційно підготовлено за допомогою ChatGPT (OpenAI) під керівництвом автора. Остаточна концептуальна відповідальність, відбір, доопрацювання та затвердження змісту залишаються за автором.

Рекомендоване бібліографічне посилання

Бузуєв, Василь (2026). Екосистема інклюзивного розвитку (EID): глобально інтегрована архітектура людиноцентричного, інноваційно орієнтованого розвитку. Базова концепція та програмна архітектура. Публічне видання v1.1. Trustware Consulting s.r.o.

Анотація

Екосистема інклюзивного розвитку (EID) — це багаторівнева бізнесова, інституційна та цифрова архітектура, призначена для поєднання реального суспільного й економічного попиту зі структурованими проєктами, капіталом, бізнесом, інноваціями, розвитком людського потенціалу та вимірюваними результатами. Її мета — не створити ще одну ізольовану платформу чи програму. Мета полягає у зменшенні фрагментації між уже наявними учасниками — громадами, державними інституціями, компаніями, інвесторами, університетами, експертами, організаціями розвитку та громадянами — і створенні відтворюваного середовища, у якому потреби можуть перетворюватися на скоординовані дії.

Модель EID масштабується від співпраці на рівні громад і мезорівні через регіональне та національне впровадження до транскордонних і глобальних мереж. Вона модульна, а не побудована за принципом «усе або нічого». Різні юрисдикції можуть упроваджувати лише ті компоненти, які відповідають їхньому законодавству, інституціям, пріоритетам і ступеню готовності. Архітектура поєднує цифровий операційний шар, інфраструктуру для МСП, підтримку інновацій,

розвиток людського капіталу, фінанси, охорону здоров’я та соціальні сервіси, логістику й ланцюги створення вартості, інституційний дизайн, управління знаннями та програмне/проєктне управління.

Центральне положення EID полягає в тому, що інклюзивний розвиток стає придатним для інвестування, коли попит структурований. Замість того щоб починати з технології, грантового конкурсу чи ізольованої проєктної ідеї, EID починає з реальної потреби: житло, промислова спроможність, енергетична стійкість, показники здоров’я, нові навички, експортні можливості або науковий виклик. Потреба перетворюється на прозорий портфель проєктів, поєднується з релевантними бізнесами та інноваціями, зіставляється з відповідним фінансуванням і супроводжується через упровадження до вимірюваного впливу.

Україна запропонована як перше комплексне національне застосування цієї архітектури, оскільки відбудова, демографічні зміни, оновлення регіонів, європейська інтеграція та потреба мобілізувати розпорошений людський і фінансовий капітал створюють унікальний системний виклик. Водночас EID не є концепцією лише для України. Її базова архітектура задумана як повторно застосовна в інших країнах і регіонах, які прагнуть інклюзивного, інноваційно орієнтованого та стійкого розвитку.

Ключові слова: Екосистема інклюзивного розвитку; EID; інклюзивне зростання; регіональний розвиток; інноваційна екосистема; МСП; портфель проєктів; інвестиційна інфраструктура; eBusinessPlace; IISP; Нове Просвітництво; Digital Commonwealth; людино-ШІ партнерство; програмна архітектура; реновація України.

Анотація англійською мовою

The Ecosystem of Inclusive Development (EID) is a multi-level business, institutional and digital architecture designed to connect real social and economic demand with structured projects, capital, businesses, innovation, human development and measurable outcomes. Its purpose is not to create another isolated platform or programme. It is to reduce fragmentation between actors that already exist — communities, public institutions, companies, investors, universities, experts, development organisations and citizens — and to provide a repeatable environment in which needs can become coordinated action.

The EID model scales from community and meso-level cooperation through regional and national implementation to cross-border and global networks. It is modular rather than all-or-nothing. Different jurisdictions can adopt only the components that fit their law, institutions, priorities and readiness. The architecture combines a digital operating layer, SME infrastructure, innovation support, human-capital development, finance, health and social services, logistics and value chains, institutional design, knowledge stewardship and project/programme management.

Ukraine is the first comprehensive national application proposed for the architecture, because reconstruction, demographic change, regional renewal, European integration and the need to mobilise dispersed human and financial capital create a unique systems challenge. However, EID is not a Ukraine-only concept. Its underlying architecture is intended to be reusable in other countries and regions seeking inclusive, innovation-driven and resilient development.

Keywords: Ecosystem of Inclusive Development; EID; inclusive growth; regional development; innovation ecosystem; SMEs; project pipeline; investment infrastructure; eBusinessPlace; IISP; New Enlightenment; Digital Commonwealth; human–AI partnership; programme architecture; Ukraine renovation.

Зміст

1. Чому потрібна системна архітектура
2. Що таке EID — і чим вона не є
3. Принципи проєктування
4. Багаторівнева архітектура: від громади до глобальної співпраці
5. Базовий операційний цикл: від попиту до вимірюваних результатів
6. Інтегральна цифрова платформа
7. Підприємництво та eBusinessPlace
8. Інновації, IISP та Economy upon Request
9. Людський потенціал: Ініціатива «Нове Просвітництво»
10. Охорона здоров’я, соціальний розвиток і якість життя
11. Фінансова архітектура та інвестиційна логіка
12. Цифрова Співдружність (Digital Commonwealth) і транскордонна співпраця
13. Trustware KAI: знання, узгодженість і людино-ШІ партнерство
14. Інституційний дизайн, врядування та підзвітність
15. Практичні сценарії
16. Україна як перше комплексне національне застосування
17. Дорожня карта пілотування та масштабування
18. Ризики, межі та відкриті питання
19. Архітектура партнерства та запрошення до участі
Додаток A. Карта компонентів EID
Додаток B. Глосарій
Додаток C. Вибрана джерельна база Програми
Про автора

1. Чому потрібна системна архітектура

Проблема полягає не в нестачі програм. Вона полягає у фрагментації між потребами, проєктами, капіталом, інституціями та виконанням.

Сучасні системи розвитку мають величезні можливості, однак ці можливості зазвичай організовані в окремих інституційних «контейнерах». Муніципалітети розуміють місцеві потреби. Міністерства формують політику. Компанії створюють продукти та інфраструктуру. Банки й фонди розподіляють капітал. Університети створюють знання і готують людей. Організації розвитку надають технічну допомогу та фінансування. Громадянське суспільство додає довіру, моніторинг і суспільну мобілізацію. Жодна з цих функцій не є зайвою; збій виникає тоді, коли вони не складаються в один операційний ланцюг.

Фрагментація породжує повторювану модель. Громада може бачити нагальну потребу, але не вміти перетворити її на інвестиційно придатний проєкт. Інвестор може мати капітал, але не бачити переконливого портфеля можливостей. Університет може навчати людей, не знаючи, які компетентності будуть потрібні новим галузям. Винахідник може мати потенційно цінне рішення, але не мати експертизи, пілотного майданчика, замовника та фінансування. Малий бізнес може мати компетенцію для участі у великій програмі, але залишатися невидимим для генеральних підрядників та інституцій.

EID виходить саме з цієї системної прогалини. Вона розглядає розвиток як зв'язану архітектуру, а не як перелік секторів. Завдання полягає у створенні надійних інтерфейсів між суспільним попитом, підготовкою проєктів, підприємництвом, фінансами, інноваціями, навичками, цифровою інфраструктурою та публічними інституціями. Мета — не централізація заради самої централізації. Мета — інтероперабельність: окремі учасники залишаються самостійними, але можуть діяти через спільні правила, інформаційні структури, портфелі проєктів і вимірювані результати.

Такий підхід також змінює зміст поняття «інклюзивний». Інклюзивність не обмежується перерозподілом після того, як вартість уже створена. Вона починається раніше: з доступу до можливостей, участі в ланцюгах створення вартості, спроможності регіонів ініціювати проєкти, спроможності МСП ставати постачальниками, можливості людей здобувати актуальні навички, а громадян і партнерів — бачити, як ресурси перетворюються на результати.

EID покликана зменшити «податок на фрагментацію», який суспільства сплачують тоді, коли компетентні учасники, ресурси та ідеї не можуть знайти одне одного або працювати через спільну архітектуру виконання.

Тому EID найкраще розуміти як інфраструктуру розвитку. Одні її частини цифрові, інші — інституційні, фінансові, освітні чи організаційні. Цінність полягає у зв'язку між ними. Цифрова платформа без врядування стає ще одним порталом. Проєктний фонд без портфеля проєктів очікує на придатні для інвестування можливості. Освітня реформа без сигналів попиту ризикує навчати вчорашніх навичок. Інноваційна програма без покупців і виробничих партнерів накопичує ідеї, а не результати. EID покликана з'єднати ці неповні системи.

2. Що таке EID — і чим вона не є

Екосистема інклюзивного розвитку — це інтегрована програмна архітектура. Вона одночасно є рамкою організації розвитку, сімейством взаємосумісних проєктів упровадження та методом формування проєктних портфелів навколо реального попиту. Її можна розгортати на рівні території, регіону, країни або транскордонної мережі без необхідності впроваджувати всі компоненти одночасно.

EID є	EID не є
Бізнесовою та інституційною архітектурою, що поєднує наявних учасників	Заміною держави, ринків, громадянського суспільства чи міжнародних інституцій
Модульним сімейством платформ, сервісів, проєктів і механізмів врядування	Однією монолітною програмною платформою
Методом перетворення потреб на структуровані проєктні та інвестиційні портфелі	Одним інвестиційним фондом або грантовою програмою
Багаторівневою моделлю, що може адаптуватися до різних юрисдикцій	Наднаціональною державою або механізмом обходу національного законодавства
Програмою, орієнтованою на докази, яку слід пілотувати та переглядати	Доктриною, яку необхідно прийняти як неподільний пакет
Рамкою для координації та роботи зі знаннями, підсилених людино-ШІ взаємодією	Пропозицією передати ШІ остаточну людську владу

Це розрізнення важливе для публічної ідентичності. Наразі EID не є зареєстрованою організацією зі штаб-квартирою, реєстром членів і статутним керівним органом. Це програма та інтелектуальна архітектура, що розвивається для впровадження через належні юридичні особи, проєктні компанії, організації суспільного інтересу, партнерства та договірні механізми. Юридична форма має відповідати функції кожного проєкту, а не примушувати всю діяльність існувати в межах однієї структури.

Така модульність робить архітектуру реалістичнішою. Муніципалітет може використовувати модуль генерації проєктів і пошуку постачальників без упровадження повного фінансового кластера. Регіональна інноваційна програма може використовувати IISP без запровадження Цифрової Співдружності. Національна освітня реформа може незалежно запускати пілоти «Нового Просвітництва». Сумісність є цінною; примусова уніфікація — ні.

3. Принципи проєктування

Принцип	Практичний зміст
Людиноцентричність за задумом	Розвиток зрештою оцінюється за людськими спроможностями, гідністю, здоров'ям, безпекою, участю та значущими можливостями — а не лише за рівнем цифровізації чи обсягом інвестицій.
Субсидіарність і територіальна суб'єктність	Громади та регіони мають бути спроможними формулювати потреби, ініціювати проєкти й зберігати змістовну відповідальність, а не функціонувати лише як отримувачі централізовано визначених програм.
Підприємництво та МСП	Малі та середні підприємства розглядаються як економічний шар виконання, що забезпечує зайнятість, стійкість, локальне створення вартості та доступ до більших ланцюгів створення вартості.
Попит перед рішенням	Система починається з потреби або виклику до вибору технології, постачальника чи фінансового інструмента.
Цифрове за задумом, але не лише цифрове	Цифрова інфраструктура з'єднує екосистему, але не замінює інституції, професійне судження, фізичну інфраструктуру чи людські відносини.
Інтероперабельність і захист від технологічної залежності	Учасники мають мати змогу поєднувати системи через стандарти й API, зберігати переносимість даних і уникати залежності від одного технологічного постачальника.
Прозорість із законним захистом приватності	Проєкти, ресурси та результати мають бути придатними до аудиту, тоді як персональна й чутлива інформація захищається через обмеження мети, рольовий доступ і privacy-by-design.
Докази перед масштабуванням	Пілоти потребують явних гіпотез, запобіжників, базових показників, метрик і постпілотного перегляду. Програма має навчатися, а не захищати успадковані припущення.
Плюралізм і можливість оскарження	Жоден засновник, інвестор, інституція чи система ШІ не повинні володіти «істиною Програми». Альтернативні моделі та незгода мають отримувати документований простір.
Міжнародна сумісність	Національні впровадження мають відповідати місцевому праву та, де це доречно, бути здатними інтегруватися з фінансуванням розвитку, ESG/impact-рамками, європейськими стандартами та глобальними ланцюгами створення вартості.

4. Багаторівнева архітектура: від громади до глобальної співпраці

EID спроєктована як фрактальна архітектура: одна й та сама базова логіка може діяти на різних територіальних масштабах, тоді як відповідальність, право, фінансування та дані залишаються належними відповідному рівню. Модель не стирає кордонів і юрисдикцій. Вона створює сумісні шари розвитку між ними.

Рівень	Основний фокус	Типові учасники
Громада / мезорівень	Локальні потреби, бізнес-мережі, сервіси, пілотні проєкти, довірена участь	Муніципалітети, МСП, громадяни, місцеві інституції, університети, банки
Регіональний / субнаціональний	Агрегований попит, портфелі проєктів, кластери, логістика, інвестиційне просування, планування навичок	Регіональні органи влади, агенції розвитку, палати, фінансові інституції, галузеві групи
Національний	Політика, інтероперабельність, національні програми, фінанси, інфраструктура, стандарти та міжрегіональна координація	Уряд, національні регулятори, банки, інституції розвитку, національні бізнесові та громадські мережі
Транскордонний / наднаціональний	Ланцюги створення вартості, інвестиційні коридори, обмін інноваціями, мережі діаспори, спільні сервіси	Країни, регіони, МФО, компанії, університети, цифрові мережі та мережі Співдружності
Глобальна співпраця	Інновації, керовані викликами, розподілена експертиза, компанії Born Global та глобальні ланцюги створення вартості	Міжнародні інституції, транснаціональні компанії, інвестори, дослідницькі мережі, спеціалізовані платформи

На кожному рівні архітектура ставить ті самі операційні питання: Яким є реальний попит? Які проєкти відповідають на нього? Хто має спроможність виконати їх? Який капітал є доречним? Які інновації можуть поліпшити результат? Які навички потрібні? Які показники демонструють прогрес?

Це створює безперервність між локальним і глобальним розвитком. Потреба, що виникла в одній громаді, може стати частиною регіонального сигналу попиту, залучити національну чи міжнародну проєктну структуру, підключити постачальників із кількох юрисдикцій і водночас повернути вимірювану цінність громаді, з якої все почалося.

5. Базовий операційний цикл: від попиту до вимірюваних результатів

Попит → Портфель проєктів → Капітал → Бізнес → Інновації → Навички → Виконання → Вимірювані результати → Новий попит

Цикл EID навмисно побудований від попиту. Проєкт не повинен існувати лише тому, що власник технології, консультант, донор чи орган публічної влади хоче витратити ресурси. Процес починається з опису проблеми або бажаного результату в достатньо нейтральних термінах, щоб різні рішення могли конкурувати.

1. Сформулювати реальну потребу. Громади, бізнес, публічні інституції, наукові мережі або громадяни визначають проблему, цільовий результат і обмеження.
2. Структурувати попит. Подібні потреби агрегуються там, де важливий масштаб; уточнюються припущення, бенефіціари, географія, строки та регуляторні умови.
3. Створити портфель проєктів. Проєктний офіс або уповноважена функція підготовки перетворює попит на техніко-економічне опрацювання, проєктні брифи, варіанти реалізації, ризики, етапи та очікувані результати.
4. Визначити спроможність до виконання. Компанії, МСП, консорціуми, публічні органи та фахівці зіставляються з вимогами проєкту.
5. Підібрати інновації. IISP та інші інноваційні механізми визначають технології, винаходи або процесні інновації, здатні поліпшити вартість, стійкість, сталість чи результативність.
6. Підібрати капітал. Гранти, публічні бюджети, фінансування розвитку, банківське кредитування, акціонерний капітал, гарантії, змішане фінансування, ДПП або impact-капітал добираються відповідно до економіки проєкту та його суспільної цінності.
7. Узгодити навички. Освітні та навчальні провайдери використовують портфель проєктів як випереджальний сигнал попиту на робочу силу та компетентності.
8. Реалізувати та контролювати. Контракти, етапи, фінанси, ризики й результати відстежуються через належні цифрові та інституційні механізми контролю.
9. Навчатися та реінвестувати. Результати оновлюють стандарти, знання, майбутній попит і дизайн наступних проєктів.

Цей цикл є практичним ядром Екосистеми. Кожна спеціалізована платформа, описана далі в документі, існує тому, що підтримує один або кілька кроків цього циклу.

6. Інтегральна цифрова платформа

Цифрова інфраструктура має з'єднувати екосистему, не перетворюючись на архітектуру нагляду чи монополії.

Інтегральна цифрова платформа — це операційна нервова система EID. Вона не є одним вебсайтом і не обов'язково має створюватися як єдиний технічний продукт. Стійкіша модель — федеративне, API-орієнтоване середовище, у якому сервіси ідентичності, проєктів, бізнесу, фінансів, інновацій, освіти, охорони здоров'я, логістики та врядування можуть взаємодіяти на основі чітких прав і відповідальності.

Мінімальний спільний цифровий шар має забезпечувати довірену ідентичність та організаційні профілі; структуровані реєстри потреб, проєктів, активів і учасників; сервіси робочих процесів і співпраці; проєктні й інвестиційні портфелі; інтеграційні API; аналітику та дашборди; управління даними; аудиторські сліди; а також контроль доступу на основі згоди або повноважень.

Цифрова спроможність	Призначення
Довірена ідентичність і профілі	Знати, хто бере участь, у якій ролі та за якими правилами верифікації.
Реєстри попиту та проєктів	Перетворювати фрагментовані потреби та ініціативи на придатні до пошуку й порівняння портфелі.
Бізнес-операції	Підтримувати замовлення, рахунки, платежі, пошук сервісів, співпрацю постачальників і звітність.
Інноваційні дані	Поєднувати ідеї, технології, докази, експертів, статус IB, пілоти та траєкторії комерціалізації.
Фінансова інтеграція	Поєднувати банки, платіжних провайдерів, інвестиційні механізми, гранти, гарантії та робочі процеси проєктного фінансування.
Дані та аналітика	Надавати доказову базу для пріоритезації, оцінки ризику, результативності, економічного впливу та програмного управління.
Інтероперабельність	Використовувати API, спільні класифікатори й переносимі структури даних замість одного закритого середовища постачальника.
Врядування та аудит	Забезпечувати верифіковані робочі процеси, історію рішень, контролі, права та підзвітність.

У ранніх напрацюваннях EID розглядалися жорсткі концепції моніторингу та цифрового контролю. Публічна архітектура цього видання встановлює чіткішу межу: цифрова координація має керуватися принципами privacy-by-design (захист приватності за задумом), обмеження мети обробки, пояснюваності, належної правової процедури, пропорційності та незалежного аудиту. Людська суб'єктність є вимогою дизайну, а не недоліком, який слід «виправити» інженерними засобами.

7. Підприємництво та eBusinessPlace

eBusinessPlace — це запропоноване в EID операційне середовище для МСП і підприємців. Його ціннісна пропозиція навмисно практична. Малий бізнес не приєднується до екосистеми через велич архітектури; він використовує інструменти, що зменшують витрати, тертя та адміністративну складність щоденної роботи.

Тому початковий операційний шлях є знайомим: верифікований профіль і вітрина → запит або замовлення → рахунок → оплата → звірка → звітність. Навколо цього ядра поступово можуть додаватися інші сервіси: полегшені CRM/ERP-процеси, логістика, маркетплейси, інтеграція з бухгалтерією, бізнес-сервіси, навчання, доступ до закупівель, підготовка до інвестування та аналітика.

Стратегічна цінність виникає тоді, коли багато бізнесів працюють у сумісному середовищі. Регіон бачить спроможності постачальників. Проєктні офіси можуть знаходити місцевих підрядників. Великі компанії можуть відкривати МСП для своїх ланцюгів постачання. Банки можуть створювати продукти навколо спостережуваних транзакційних потоків. Програми розвитку можуть вимірювати, чи породжує підтримка реальну бізнес-активність, а не лише відвідування тренінгів.

Принцип eBusinessPlace простий: спочатку дати МСП безпосередню операційну цінність; екосистемні мережеві ефекти мають виникати з корисної щоденної діяльності.

Цей шар є критично важливим для інклюзивного розвитку, адже великі інфраструктурні та інвестиційні проєкти створюють лише частину можливої цінності, якщо більшість місцевих бізнесів залишаються поза закупівлями та ланцюгами постачання. Тому EID розглядає МСП як учасників виконання, а не лише як отримувачів політики підтримки.

8. Інновації, IISP та Economy upon Request

Міжнародна платформа підтримки інновацій (IISP) є інноваційним конвеєром EID. Вона задумана для подолання повторюваної проблеми інноваційних систем: ідеї, патенти, результати досліджень і стартапи часто залишаються відірваними від реального попиту, переконливої експертизи, пілотних середовищ, промислових партнерів і капіталу.

IISP організовує шлях від винаходу чи наукового результату до застосування. Точний робочий процес може відрізнятися за секторами, але базові етапи стабільні: структурована реєстрація → експертна та ринкова оцінка → аналіз ІВ і правових аспектів → визначення потенційних користувачів і пілотних майданчиків → формування проєкту → фінансування та промислове партнерство → комерціалізація й міжнародне масштабування.

Етап	Ключове питання
Виявлення	Яка ідея, винахід, результат дослідження чи технологія існує?
Оцінювання	Чи є рішення технічно переконливим, корисним, захищуваним і економічно релевантним?
Відповідність попиту	Яка реальна проблема або ринок може обґрунтувати пілот?
Пілот	Чи можна продемонструвати результативність у контрольованих і вимірюваних умовах?
Інвестиційна готовність	Яка команда, структура ІВ, бюджет, розподіл ризиків і комерційна модель потрібні?
Індустріалізація	Хто може виробляти, розгортати, дистрибутувати або інтегрувати рішення?
Масштабування	Які регіони, сектори та міжнародні ринки можуть повторно використати результат?

Economy upon Request («Економіка за запитом») поширює цю логіку за межі окремих винаходів. Замість прогнозування попиту лише на основі історичних ринків Екосистема може трактувати суспільні, наукові, екологічні та промислові виклики як явні сигнали попиту. Далі вона мобілізує експертів, освіту, інновації, бізнес і фінанси для конструювання відповіді. Компанії Born Global і тимчасові або постійні консорціуми ланцюгів створення вартості стають інструментами транскордонної реалізації.

Це не твердження про те, що планування може замінити ринки. Це пропозиція поліпшити інтерфейс між сформульованими викликами та підприємницькою відповіддю. Ринки залишаються критично важливими для виявлення цін, конкуренції та масштабування; EID додає структуру там, де провали координації перешкоджають формуванню життєздатних ринків.

9. Людський потенціал: Ініціатива «Нове Просвітництво»

Жодна архітектура розвитку не може бути кращою за спроможності людей, які її проєктують, експлуатують і оновлюють. Тому Ініціатива «Нове Просвітництво» є двигуном людського капіталу EID. Її центральний зсув — від освіти як передачі стандартизованого знання до освіти як виявлення і розвитку людського потенціалу, пов'язаного з реальною участю в суспільстві та економіці.

Виявити → Розвинути → Навчити → Застосувати → Сертифікувати → Працевлаштувати → Створити інновації → Реінвестувати

Ініціатива може включати раннє виявлення здібностей, розвиток і стійкість дитини, сучасні навчальні програми, модероване цифрове навчання, розвиток учителів, академії навичок майбутнього, центри талантів, інноваційні лабораторії, модульні кваліфікації, перенавчання та траєкторії від навчання до реальних проєктів.

Зв'язок з EID робить модель чутливою до попиту. Портфель проєктів дає випереджальну інформацію про компетентності, які будуть потрібні галузям, регіонам і публічним сервісам. Освітні та навчальні інституції можуть реагувати до того, як дефіцит стане критичним. І навпаки, система освіти може виявляти недовикористаний талант і створювати нову інноваційну спроможність, яка сама змінює портфель проєктів.

Модель не повинна зводити людську цінність до рейтингу чи бала. Діагностика здібностей має розширювати можливості, а не створювати соціальне ранжування. Тому врядування потребує згоди, захисту дітей, приватності, справедливості, людського перегляду та множинних траєкторій розвитку.

10. Охорона здоров’я, соціальний розвиток і якість життя

Інклюзивний розвиток не можна зводити до ВВП, обсягу інвестицій чи зайнятості. Здоров’я, безперервність допомоги, реабілітація, профілактика, доступність і соціальна стійкість є частиною продуктивної спроможності суспільства і водночас самостійними цілями.

Медичний контур EID пропонує інтегрований цифровий та організаційний шар, який може доповнювати наявні національні системи охорони здоров’я, а не замінювати їх. Він може поєднувати пацієнтоцентричні маршрути, електронні записи, телемедицину, професійну співпрацю, управління здоров’ям популяцій, аналітику, профілактику, реабілітацію та планування ресурсів через взаємосумісні сервіси.

Діє той самий системний принцип: дані мають служити допомозі та управлінню, а не ставати самоціллю. Доступ має бути законним і рольовим. Клінічні рішення залишаються під відповідальністю кваліфікованих фахівців. ШІ може допомагати з аналізом, робочими процесами та підтримкою рішень, але не повинен усувати людську відповідальність чи інформовану згоду.

На територіальному рівні інформація про здоров’я може також бути пов’язана з ширшим плануванням розвитку: демографічні зміни впливають на житло, школи, попит на робочу силу й транспорт; реабілітаційна спроможність впливає на повернення людей та участь у ринку праці; тенденції громадського здоров’я впливають на інвестиції у профілактику й місцеві сервіси. EID створює рамку, у якій ці взаємозв’язки можуть бути видимими без злиття різних професійних доменів в одну базу даних.

11. Фінансова архітектура та інвестиційна логіка

EID не слід фінансувати так, ніби це один звичайний проєкт. Архітектура містить різні класи активів із різними профілями ризику, дохідності, суспільної цінності та врядування. Програмні продукти можуть залучати венчурний або стратегічний капітал. Інфраструктура може використовувати банківське кредитування, фінансування розвитку чи ДПП. Освіта, інституційні дослідження та пілоти суспільного інтересу можуть потребувати грантів або філантропії. Соціальна інфраструктура може поєднувати публічне фінансування, гарантії та impact-капітал.

Актив / діяльність	Придатна логіка капіталу
Масштабовані програмні продукти	Акціонерний капітал, стратегічні інвестиції, фінансування з погашенням із доходу, комерційні партнерства
Пілоти впровадження для МСП	Спонсорське фінансування, партнерства з банками/fintech-компаніями, гранти, співінвестування
Інфраструктура та комунальні системи	Проєктне фінансування, кредитування МФО, ДПП, гарантії, змішане фінансування
Інноваційні пілоти	R&D-гранти, корпоративна спільна розробка, венчурний капітал, фонди фінансування визначених викликів
Освіта та дослідження суспільного інтересу	Публічні бюджети, філантропія, гранти, за потреби — фінансування, прив’язане до результату
Житло та соціальна інфраструктура	Публічне фінансування, банки розвитку, гарантії, impact-капітал, приватні інвестиції там, де модель життєздатна
Програмна інтеграція та підготовка проєктів	Технічна допомога, механізми підготовки проєктів, внески партнерів, управлінські винагороди

Тому центральна інвестиційна теза — не «інвестуйте в EID як в один об’єкт», а «інвестуйте в інфраструктуру, яка постійно створює кращі об’єкти для інвестування». Investment Asset Map має визначати кожний актив, його власника, зрілість, стан прав ІВ, модель доходу чи суспільної цінності, потребу в капіталі, ризики, врядування та залежності.

Фінансовий кластер може забезпечити спільний сервісний шар навколо цього портфеля: платежі, банківську інтеграцію, інвестиційні продукти, гарантії, страхування, проєктне фінансування, фондові структури та прозору простежуваність ресурсів і результатів. Амбітніші інструменти — включно з цифровими активами чи CBDC-сумісними механізмами — потребують явного регуляторного схвалення і мають розглядатися як опційні майбутні модулі, а не як залежності старту.

Фінансова незалежність також важлива для врядування. Жоден інвестор чи донор не повинен автоматично отримувати контроль над ціннісним ядром Програми лише через фінансування одного компонента. Комерційні права, публічна підзвітність і кураторство цілісності Програми мають бути договірно розділені.

12. Digital Commonwealth і транскордонна співпраця

Цифрова Співдружність (Digital Commonwealth) — це модель EID для організації довіреної транскордонної співпраці між людьми та організаціями, які мають спільний інтерес розвитку, але діють у різних юрисдикціях. Термін «Співдружність» використовується свідомо: модель не є цифровою державою, не претендує на територію і не підміняє суверенні інституції.

Середовище Цифрової Співдружності може надавати верифіковані профілі, економічний обмін, проєктні та інвестиційні портфелі, менторство, освіту, професійні мережі та структуроване представництво інтересів. Для України першим очевидним застосуванням є велика глобальна спільнота українців, які живуть за кордоном і чиї знання, бізнеси, інвестиційна спроможність та інституційні зв'язки можуть сприяти національній і регіональній реновації.

Логіка запуску має бути стриманою. Довірений реєстр, полегшений економічний обмін і портфель проєктів можуть створювати цінність ще до запровадження складніших сервісів. Успішні кейси — реальний B2B-контракт, інвестиційне зіставлення, менторська траєкторія, що завершується практичною роботою — формують легітимність ефективніше, ніж функціонально перевантажена платформа без активного використання.

Та сама архітектура згодом може бути адаптована до інших культурних, регіональних або економічних спільнот, якщо це сумісно із законом і добровільною участю. Транскордонний дизайн має пріоритезувати інтероперабельність, переносимість даних, надійне підтвердження ідентичності та дисципліну колізійного права.

13. Trustware KAI: знання, узгодженість і людино-ШІ партнерство

Trustware KAI — Knowledge Augmented Intelligence — задуманий як керований людино-ШІ партнер, що працює в усій Програмі EID. Його роль не полягає в автономній політичній чи управлінській владі. Його завдання — зберігати знання, поліпшувати аналіз, виявляти суперечності, підтримувати узгодженість Програми, перекладати складність для різних аудиторій і допомагати людським командам працювати зі зростаючим масивом рішень, доказів та проєктної інформації.

Функція KAI	Цінність для Програми
Інституційна пам'ять	Канонічний корпус, реєстр джерел, глосарій, історія версій, рішень і незгоди.
Критичний аналіз	Red-teaming, контраргументи, режими відмови, приховані компроміси та тригери перегляду.
Системна інтеграція	Картує залежності між проєктами, інституціями, даними, фінансами, навичками та потоками впровадження.
Адаптація знань	Пояснює ту саму концепцію на різних рівнях глибини, різними мовами та в різних професійних контекстах.
Підтримка Програми	Підтримує порядки денні, проєктні брифи, реєстри ризиків, структури доказів і цикли навчання.
Публічна комунікація	Надає керовані пояснювальні й освітні інтерфейси, включно з можливим медійним шаром / аватаром.

Ідентичність і база знань KAI можуть бути постійними, але підзвітність має залишатися простежуваною до людських кураторів та організацій. KAI може рекомендувати, ставити питання й попереджати. Він не повинен мати непереглядного права визначати цінності, придушувати незгоду, карати учасників або подавати гіпотези як встановлені факти.

Такий розподіл праці стає особливо важливим із розвитком можливостей ШІ. Позиція EID — не «ШІ замінює інституції» і не «ШІ — лише інструмент для написання текстів». Продуктивна середина — кероване підсилення: системи можуть радикально збільшити можливості пам'яті, синтезу, моделювання та комунікації, тоді як люди зберігають конститутивну відповідальність за право, цінності, права людини та рішення з істотними наслідками.

14. Інституційний дизайн, врядування та підзвітність

Програми розвитку так само часто зазнають невдач через проблеми врядування, як і через технології чи фінанси. Тому EID розглядає інституційну архітектуру як об'єкт проєктування. Ролі, права прийняття рішень, конфлікти інтересів, ескалація, аудит, доступ до даних, власність, вихід партнерів і контроль змін мають бути визначені явно.

Орган / функція	Відповідальність
Стратегічна / Програмна рада	Довгостроковий напрям, принципи, основні пріоритети та інституційна легітимність.
Офіс програмного управління (PMO)	Портфель, календар, залежності, ризики, ресурси, KPI та міжкомандна координація.
Архітектурний офіс	Цілісність бізнесової, цифрової, дата- та інтеграційної архітектури; стандарти й контроль фрагментації.
Інвестиційний / проєктно-підготовчий офіс	Підготовка проєктів до фінансування, зіставлення з капіталом, комплексна перевірка та інтерфейс з інвесторами/МФО.
Лабораторія інституційного дизайну (IDL)	Моделює, стрес-тестує та порівнює інституційні альтернативи до масштабного впровадження.
Громадська та експертна оцінка	Незалежна експертиза, суспільний зворотний зв'язок, прозорість і довіра.
Доменні робочі групи	Освіта, охорона здоров'я, фінанси, інновації, ШІ, логістика, право, МСП та інші спеціалізовані напрями.

Інституційну трансформацію слід розглядати як експериментальну та конституційну дисципліну, а не як ідеологічне проголошення. Institutional Design Lab створює середовище, де конкуруючі моделі можна формалізувати, моделювати стимули й режими відмови, порівнювати альтернативи, там де можливо — тестувати законні пілоти, а також публікувати висновки до незворотного політичного впровадження.

Специфічні для України концепції, такі як «Правова демократія» Петра Мироненка, можуть входити до IDL як дослідницькі напрями. Інші підходи можуть розглядатися за тими самими правилами. Їхня присутність не робить їх універсальною доктриною EID. Це захищає і інтелектуальний плюралізм, і цілісність ширшої архітектури розвитку.

Ключовий принцип врядування — розподіл повноважень усередині самої Програми. Суб'єкт, який розробляє програмне забезпечення, не повинен автоматично контролювати інвестиційні рішення. Інвестор не повинен контролювати дослідження суспільного інтересу. ШІ-рівень не повинен контролювати права людини чи цінності. Кураторство Програми не повинно означати володіння кожним комерційним активом. Чіткі межі — це архітектурна властивість, а не адміністративне навантаження.

15. Практичні сценарії

EID простіше зрозуміти через результати, ніж через архітектуру. Наведені далі сценарії є ілюстративними, а не прогнозами чи зобов'язаннями.

15.1 Двадцять тисяч помешкань для забезпечення сталого повернення

Уявімо групу українських громад, які разом оцінюють потребу приблизно у 20 000 доступних помешкань протягом кількох років. Потреба полягає не лише у «будівництві». Родини повернуться лише тоді, коли житло буде пов'язане з робочими місцями, школами, медичними послугами, транспортом і безпечною інфраструктурою. Роботодавцям потрібні фахівці. Громадам потрібна податкова база. Європейські партнери можуть бути готовими надати фінансування, гарантії чи технічну підтримку, але їм потрібні структуровані проєкти та підзвітне виконання.

EID починає з агрегування муніципального попиту. Проєктний офіс перетворює сукупну потребу на портфель здійсненних проєктів із припущеннями щодо землі, інфраструктури, вартості, фінансування, етапності, закупівель і впливу. Після цього інституції розвитку та приватні інвестори можуть працювати з чітко визначеними можливостями. eBusinessPlace відкриває МСП видимість закупівель і ланцюгів постачання. IISP може додати інновації у будівництві, енергетиці чи матеріалах. Провайдери навчання реагують на прогнозований дефіцит робочої сили. Програмні дашборди показують, чи перетворюються кошти на завершене житло, робочі місця, локальну бізнес-активність і стале повернення людей.

Житло → Повернення → Зайнятість → Активність МСП → Доходи громад → Життєздатні спільноти

15.2 Від українського винаходу до європейського ринку

Винахідник або дослідницька команда мають перспективну технологію, але не мають промислової траєкторії. Через IISP технологія реєструється й оцінюється, уточнюється її позиція щодо ІВ, визначається ринковий попит і проєктується пілот. Європейський промисловий партнер може надати виробничу компетенцію, підтримку сертифікації або доступ до клієнтів. Інвестиції можуть відповідати зрілості проєкту, а не престижності самої ідеї. У разі успіху проєкт може масштабуватися через структури Born Global або транскордонні ланцюги створення вартості.

Цінність екосистеми полягає у зв'язку між доменами: наука не повинна перетворюватися на відділ продажів; інвестори не повинні ставати технічними експертами; виробники не повинні навмання шукати винаходи. Кожний учасник зберігає свою роль, а портфель робить інтерфейси між ролями видимими.

15.3 Регіональне зростання на основі МСП і нових ланцюгів створення вартості

Регіон прагне не лише відбудови; йому потрібна нова економічна база. Він картує наявні підприємства, промислові майданчики, університети, логістику, робочу силу, природні активи та повторюваний публічний чи приватний попит. Попит організовується в напрями можливостей. Підготовка проєктів перетворює найкращі можливості на інвестиційно придатні пропозиції. МСП використовують eBusinessPlace для формування ланцюгів постачання й консорціумів. IISP підключає релевантні технології. Програми «Нового Просвітництва» узгоджують навички. Фінансові

партнери обирають відповідні інструменти. Регіон вимірює робочі місця, продуктивність, експорт, участь постачальників і соціальні результати, а не лише кількість профінансованих проєктів.

16. Україна як перше комплексне національне застосування

Україна є природним пріоритетом для першого комплексного застосування EID, оскільки її виклик відновлення одночасно є фізичним, демографічним, інституційним, економічним, соціальним, технологічним і геополітичним. Відбудова зруйнованих активів без зміни систем, що визначають продуктивність, довіру, якість проєктів, навички та інвестиції, ризикує відтворити довоєнні обмеження в новій інфраструктурі.

Тому напрям «Реновація України» розрізняє відновлення, відбудову та реновацію. Відновлення повертає базові функції. Відбудова замінює пошкоджені активи. Реновація змінює саму систему розвитку: інституції, суб'єктність регіонів, бізнес-інфраструктуру, інновації, людський капітал, фінансові механізми, цифрову координацію і спосіб, у який публічні та приватні учасники спільно формують проєкти.

Українська програма може поєднувати державне та інституційне оновлення; територіальний і регіональний розвиток; економічний перехід до вищої доданої вартості; інфраструктуру МСП; цифрові платформи; інтегровану охорону здоров'я; «Нове Просвітництво»; фінансовий кластер; стійкість і критичну інфраструктуру; ветеранську та соціальну реінтеграцію; а також Транскордонну цифрову співдружність українців.

Програма має залишатися над партійною власністю. Політичні партії можуть підтримувати законодавчі траєкторії та публічну легітимність, але жодна партія не повинна володіти EID. Громадянське суспільство, бізнес, регіони, експерти та міжнародні партнери потребують сталих ролей. Спільна платформа реновації може стати організаційним шаром ще до завершення війни, щоб врядування, проєктні портфелі, команди та партнерства не довелося імпровізувати лише після відкриття політичного вікна можливостей.

Україна — це пілотний контекст, а не межа архітектури. Валідована тут модель може бути корисною іншим країнам і регіонам, що стикаються з відбудовою, демографічними змінами, інституційною фрагментацією, технологічним переходом або потребою мобілізувати розпорошені спільноти та капітал.

17. Дорожня карта пілотування та масштабування

EID має доводити працездатність механізмів, а не намагатися одним кроком запустити повну архітектуру цивілізаційного масштабу. Перший цикл упровадження має бути навмисно достатньо вузьким, щоб його можна було вимірювати й переглядати.

Фаза	Орієнтовний фокус	Які докази очікуються
0. Канонічна основа	Врядування, глосарій, реєстр джерел, карта ІВ, ролі учасників, перше коло партнерів	Спільне розуміння та підзвітне володіння
1. Вибір території / проблеми	Обрати 1–3 регіони, громади або чітко обмежені виклики	Реальний попит і партнери, готові до впровадження
2. Мінімальний операційний шар	Реєстр попиту, портфель проєктів, профілі МСП/бізнесу, базовий workflow та аналітика	Прийняття учасниками та зменшення координаційного тертя
3. Демонстраційні проєкти	Запустити 2–5 практичних проєктів у різних компонентах EID	Докази виконання, дані часу/вартості, цінність для користувачів і висновки щодо ризиків
4. Інтеграція інвестицій і навичок	Зіставити капітал, постачальників, інновації та навчання з портфелем	Перехід від потреби до профінансованих і укомплектованих проєктів
5. Оцінювання та перепроєктування	Незалежна експертиза, аналіз впливу, зміни архітектури	Дизайн v2 на основі доказів, а не лише успішної історії
6. Масштабування	Реплікувати валідовані модулі в нові території та до транскордонних партнерів	Переносимість, інтероперабельність і стійка операційна економіка

Перший пілот не зобов’язаний містити кожний компонент EID. Програма житла, операційне середовище для МСП, інноваційний конвеєр або регіональний портфель проєктів можуть бути достатніми, якщо вони тестують ключові інтерфейси. Мета — з’ясувати, які частини створюють цінність, а від яких припущень слід відмовитися.

18. Ризики, межі та відкриті питання

Програма такої широти має очевидні ризики. Переконливе публічне видання повинно називати їх прямо, а не приховувати за візійною мовою.

Ризик	Межа / пом'якшення
Концептуальна надмірність	Зберігати модульність архітектури; розрізняти прийняті принципи, гіпотези та спекулятивні майбутні компоненти.
Інституційне захоплення	Розділяти ролі врядування, розкривати конфлікти, використовувати незалежний перегляд і захищати право партнерів на вихід/переносимість даних.
Технологічна залежність від одного постачальника	Відкриті інтерфейси, переносимі дані, модульні закупівлі та багатопровайдерна архітектура.
Нагляд або поведінковий контроль	Privacy-by-design, обмеження мети, права людини, рольовий доступ, пропорційність і належна правова процедура.
Надмірне делегування ШІ	Людська відповідальність за право, права, цінності та рішення з істотними наслідками; KAI має дорадчу й підсилювальну роль.
Фінансовий дрейф місії	Добирати капітал до типу активу; відокремлювати врядування суспільного інтересу від комерційної власності.
Політичне привласнення	Зберігати національну й суспільно значущу архітектуру ширшою за будь-яку одну партію чи виборчий цикл.
Складність Програми	Використовувати малі пілоти, явні інтерфейси, поетапне впровадження та вимірювану цінність для учасників.
Непідтверджені інноваційні твердження	Незалежна технічна експертиза, контрольовані пілоти, пороги доказовості та прозоре визнання невдач.
Неоднозначність бренду	Підтримувати канонічне публічне визначення, версійовані документи, ідентифіковане авторство та одне офіційне вебджерело.

Залишаються важливі відкриті дослідницькі питання. Як вимірювати інклюзивність і людську суб'єктність, не перетворюючи людей на рейтинги? Як зробити проєктні дані достатньо прозорими для довіри, не розкриваючи чутливої інформації? Які структури врядування залишаються ефективними зі зростанням кількості партнерів? Які частини архітектури створюють достатню економічну цінність для комерційної самостійності, а які мають залишатися суспільними благами? Який ступінь агентності ШІ є корисним до моменту, коли людський перегляд стає структурно необхідним?

EID слід оцінювати за її здатністю відповідати на ці питання через практику. Система, яка не здатна переглядати себе у відповідь на докази, суперечила б власним принципам проєктування.

19. Архітектура партнерства та запрошення до участі

EID надто широка, щоб її могла реалізувати одна людина-засновник, одна компанія, одна державна установа чи один фонд. Тому модель упровадження залежить від коаліції спеціалізованих учасників, які можуть зберігати власну ідентичність, одночасно поділяючи спільну програмну архітектуру.

Тип партнера	Можливий внесок
Громади та регіони	Реальний попит, пілотні майданчики, локальні дані, спонсорство проєктів і вимірювані результати.
Бізнес і МСП	Спроможність до виконання, продукти, ланцюги постачання, підприємництво та ринкові сигнали.
Банки, фонди та фінансування розвитку	Капітал, гарантії, інструменти ризику, проєктна дисципліна та комплексна перевірка.
Університети та дослідницькі організації	Знання, експертна оцінка, інновації, навички та незалежна експертиза.
Технологічні компанії	Платформи, хмара, ШІ, кібербезпека, інтеграція даних і спеціалізовані продукти.
Громадянське суспільство	Довіра, інклюзивність, участь, моніторинг і суспільний зворотний зв’язок.
Публічні інституції	Законні повноваження, політика, стандарти, публічні сервіси та підзвітність.
Міжнародні організації	Технічна експертиза, стандарти, програми розвитку, фінансування та транскордонна легітимність.
Діаспора та професійні мережі	Знання, бізнес-зв’язки, інвестиції, менторство та міжнародне охоплення.

Передбачувана роль Trustware Consulting — програмна інтеграція, архітектура та підтримка впровадження, включно з координацією цифрової реалізації та партнерських інтерфейсів. Ця роль сама має залишатися підзвітною і замінною. Мета — побудувати інституції та процеси, здатні продовжувати роботу без залежності від ініціатора.

Запрошення полягає не в тому, щоб «вступити до однієї організації». Воно полягає в тому, щоб допомогти створити спільну архітектуру виконання, у якій різні організації разом можуть досягати кращих результатів.

Потенційним партнерам пропонується долучатися на рівні, що відповідає їхній компетентності: критикувати архітектуру; очолювати доменну робочу групу; надавати середовище для пілоту; вносити технологічний або проєктний актив; брати участь у підготовці проєктів; інвестувати в конкретний актив; проводити незалежну експертизу; або допомагати будувати інституційний та цифровий каркас.

Додаток A. Карта компонентів EID

Компонент	Роль в архітектурі	Типовий результат
Інтегральна цифрова платформа	Інтероперабельна операційна інфраструктура	Ідентичність, реєстри, робочі процеси, API, аналітика, аудит
eBusinessPlace	Операційний шар для МСП і підприємців	Транзакції, профілі, ланцюги постачання, доступ до ринків
IISP	Підтримка та комерціалізація інновацій	Оцінені інновації, пілоти, технологічні проєкти, готові до інвестування
Economy upon Request	Інноваційна/економічна логіка, чутлива до попиту	Портфелі викликів, консорціуми, нові ланцюги створення вартості
Нове Просвітництво	Двигун людського потенціалу та навичок	Компетентності, навчання, кваліфікації, траєкторії зайнятості/інновацій
Інтегрована охорона здоров'я	Контур здоров'я та соціального розвитку	Безперервність допомоги, профілактика, телемедицина, аналітика, реабілітація
Фінансовий кластер	Шар капіталу та фінансових сервісів	Платежі, фінансування, гарантії, інвестиційні та ризикові механізми
Цифрова Співдружність	Довірена транскордонна співпраця	Профілі, економічний обмін, проєкти, менторство, представництво
Trustware KAI	Знання та людино-ШІ підсилення	Пам'ять, критика, синтез, підтримка Програми, комунікація
Institutional Design Lab	Інституційне прототипування	Моделі, стрес-тести, пілоти, висновки та варіанти врядування
Реновація України	Національний напрям упровадження	Національні/регіональні портфелі, врядування, пілоти та масштабування

Додаток B. Глосарій

Термін	Визначення
EID	Ecosystem of Inclusive Development / Екосистема інклюзивного розвитку; інтегрована програмна архітектура, описана в цьому виданні.
Інклюзивний розвиток	Розвиток, що розширює реальний доступ до спроможностей, ринків, сервісів, участі та створення вартості для людей, територій і організацій.
Попит	Визначена суспільна, публічна, наукова, екологічна або ринкова потреба, яку можна перетворити на проєктні чи інноваційні вимоги.
Портфель проєктів	Структурована послідовність можливостей на різних рівнях зрілості — від виявленої потреби до проєкту, готового до фінансування.
Bankable project (проєкт, придатний до фінансування)	Проєкт, достатньо структурований для того, щоб фінансова інституція чи інвестор могли оцінити ризик, грошові потоки, врядування та виконання.
Мезорівень	Територіальний або громадський масштаб між окремими організаціями та національною економікою, наприклад міський регіон, кластер або група громад.
eBusinessPlace	Запропоноване в EID цифрове операційне середовище для МСП і підприємців.
IISP	International Innovation Support Platform / Міжнародна платформа підтримки інновацій; шар виявлення, оцінювання, пілотування, інвестування та комерціалізації інновацій.
Economy upon Request	Модель, чутлива до попиту, у якій сформульовані виклики мобілізують інновації, навички, компанії та ланцюги створення вартості.
Born Global	Компанія, від початку спроєктована для міжнародних ринків, розподілених спроможностей і транскордонних ланцюгів створення вартості.
Цифрова Співдружність (Digital Commonwealth)	Несуверенне транскордонне середовище співпраці, засноване на добровільній участі, довіреній ідентичності, спільних сервісах та інтероперабельності.
Trustware KAI	Knowledge Augmented Intelligence; керований людино-ШІ партнер для програмної пам’яті, аналізу, узгодженості та комунікації.
IDL	Institutional Design Lab; середовище для моделювання, стрес-тестування та пілотування інституційних альтернатив.
PMO	Programme Management Office; функція, відповідальна за координацію портфеля, залежності, ризики, ресурси та вимірюване виконання.
PPP / ДПП	Public–Private Partnership / державно-приватне партнерство.
GVC / GSC	Global Value Chain / Global Supply Chain — глобальний ланцюг створення вартості / глобальний ланцюг постачання.
МФО	Міжнародна фінансова організація; інституція, що надає фінансування та підтримку розвитку в різних країнах.

Термін	Визначення
IB	Інтелектуальна власність; охоронювані законом результати творчої діяльності та пов'язані з ними права.
API	Application Programming Interface / інтерфейс програмування застосунків; визначений спосіб обміну даними та сервісами між програмними системами.
KPI	Key Performance Indicator / ключовий показник ефективності; показник для оцінювання прогресу та результатів.
CBDC	Central Bank Digital Currency / цифрова валюта центрального банку; цифрова форма грошей центрального банку відповідно до застосовного правового та регуляторного режиму.

Додаток C. Вибрана джерельна база Програми

Це публічне видання консолідує та нормалізує термінологію з ширшого корпусу робочих документів. Наведені нижче позиції є джерельними матеріалами Програми, а не твердженням про зовнішнє рецензування.

1. Програма Guided Evolution — інтегрована архітектура людиноцентричної цивілізаційної трансформації, v0.2 (2026).
2. Ecosystem of Inclusive Development — ранні профілі, концепції та документи регіонального впровадження (2025–2026).
3. Програма реновації України — національна архітектура системного відновлення, модернізації та інклюзивного розвитку, v0.1 (2026).
4. Масштабований eBusinessPlace як регіональний операційний шар інклюзивного розвитку, v1.1 (2026).
5. International Innovation Support Platform (IISP) — концепція для ЄС та IISP MVP Investment Case (2026).
6. Ініціатива «Нове Просвітництво» — Master Concept Document, v0.1 (2026).
7. Інтегрована охорона здоров'я / Digital Health — загальна та адаптована до України executive-концепції (2026).
8. Ініціатива KAI — Concept v2.0 (2026); поточний публічний бренд продукту: Trustware KAI — Knowledge Augmented Intelligence.
9. Digital Commonwealth — Executive Brief та Conceptual Notes (2026), включно з Транскордонною цифровою співдружністю українців.
10. Фінансовий кластер — регіональні та програмні робочі матеріали з фінансової архітектури (2026).
11. Як працює EID — три практичні історії (2026).

Вибраний зовнішній концептуальний контекст охоплює Порядок денний ООН у сфері сталого розвитку до 2030 року; підходи до інклюзивного та сталого промислового розвитку; практики регіонального й місцевого розвитку; механізми державно-приватного партнерства та змішаного фінансування; принципи управління даними та privacy-by-design; а також підходи до стандартизації процесів, зокрема APQC Process Classification Framework. Ці рамки створюють контекст і цілі

сумісності; EID залишається авторською програмною архітектурою, а не офіційним похідним продуктом будь-якої однієї інституції чи стандарту.

Про автора

Василь (Vasyl / Vassily) Бузуєв — математик за освітою, технологічний керівник, програмний менеджер і системний архітектор із понад двадцятип'ятирічним досвідом у програмному забезпеченні, банківських технологіях, даних, трансформації бізнес-процесів та міжнародній практиці реалізації IT-проєктів. Його професійний досвід охоплює проєктування й управління складними програмами розробки та інтеграції ПЗ, банківськими платформами даних і аналітики, платіжними й фінансовими системами, корпоративною архітектурою та розподіленими командами розробки.

Він є засновником і власником Trustware Consulting s.r.o. у Словаччині, а також ініціатором і програмним архітектором Екосистеми інклюзивного розвитку. Його нинішня робота зосереджена на поєднанні інституційного дизайну, регіонального економічного розвитку, інфраструктури МСП, інновацій, освіти, фінансів, охорони здоров'я, цифрових платформ і людино-ШІ співпраці в цілісну архітектуру впровадження.

Програма EID розвивалася через поєднання оригінальної авторської роботи, професійного досвіду, багаторічної співпраці з профільними партнерами та ітеративного людино-ШІ аналізу. Програма свідомо відкрита до критики, незалежної експертизи та вдосконалення, яке ведуть партнери.

Контакт: vasyl.buzuyev@trustware.sk | www.trustware.sk

КІНЕЦЬ ПУБЛІЧНОГО ВИДАННЯ v1.1